

Handleiding Beheer leerlijnen

Copyright © Topicus.Education B.V. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Topicus.Education B.V.

Versie: 2.1

Datum laatste aanpassing: 28-02-2024

Inhoudsopgave

Voordat je begint	4
Uitgangspunten van de leerlijnenmodule	5
1. Werkwijze beheer module leerlijnen	7
Stap 1: Leerlijnenpakket kiezen	8
Overnemen van een leerlijnenpakket	8
Stap 2: (De)activeren leerlijnenpakket en leerroutes (optioneel)	9
a. Leerlijnenpakket (de)activeren of verwijderen	9
b. Leerroutes (de)activeren	10
c. Eigen leerroute invoeren	10
d. Volgorde van leerroutes wijzigen	11
Stap 3: Bewerken van het leerlijnenpakket en de leerdoelen	11
a. Deactiveren van leergebieden, leerlijnen en leerdoelen	12
b. Het bewerken van de naamgeving van leerlijnenpakketten, leergebieden, leerlijnen en leerdoelen.	13
c. Het toevoegen van bronnen als verwijzingen naar lesmateriaal aan de leerdoelen	13
d. Het toevoegen van een toelichting	14
Eventueel het veranderen van de volgorde van leergebieden, leerlijnen of leerdoelen	14
Stap 4: Plannen van de leerdoelen	15
a. Achtergrondinformatie	15
b. Plannen van meerdere leerdoelen met hetzelfde start- en eind-DL	17
c. Het instellen van de mogelijkheid/planning van extra doelen bij leerroutes	17
d. Het verwijderen van een ingestelde planning	18
2. Een leerlijnenpakket maken en publiceren	19
Het maken van een eigen leerlijnenpakket	19
Publiceren van leerlijnenpakketten	19
a. Publiceren	19
b. School toevoegen voor publicatie	20
c. Terugtrekken van een leerlijnenpakket	21
d. Wijzigingen en publicatie	22
3. Leerlijnpakketten overnemen	23
Welke elementen overnemen?	23
Het overnemen van een leerlijnenpakket	23

Meerdere keren hetzelfde pakket overnemen	25
Waarom blijft, na deactivatie van een leerlijnenpakket in Beheer, een leerlijnenpakket nog steeds actief bij de leerling?	25
4. Verantwoording	26
Ontwikkelingsperspectief	26
a. Het uitstroomniveau	26
b. De tussendoelen	26
c. De onderbouwing van het uitstroomniveau en de tussendoelen	26
Verantwoording naar ouders	26
5. Begrippenlijst	28
Leerlijnenpakket	28
Bronnen	28
Leerlijn, beheersingsniveau en leerdoel	28
Streefplanning	28
Didactische leeftijd (DL)	28
Publiceren en overnemen van een leerlijnenpakket	28
Activeren en deactiveren	29
6. Veelgestelde vragen	30
Leerlijnenpakket	30
Leergebied	31
Leerdoelen	31
Leerroute	32
Leerlijn specifiek	33
7. Bijlagen	34
Bijlage 1 Stappenplan m.b.t. actie 'nieuwe leerdoelen toevoegen':	35
Bijlage 2 Leerjaar instellen in ParnasSys voor een leerling van het speciaal onderwijs.	36
Bijlage 3 Stappenplan voor het maken van sublesgroepen voor groepsoverstijgende groepen	38
Bijlage 4 Voorbeeldstreefplanning SO en VSO	39
Bijlage 5 Stappenplan m.b.t. actie 'Streefplanning leerlijnenpakket invoeren':	40

Voordat je begint

De leerlijnenmodule biedt een generiek model waarin de beheerders zelf kiezen welk pakket van leerlijnen in de ParnasSys-omgeving van de school wordt gebruikt. Bij de module is een database met veelgebruikte leerlijnen beschikbaar, waaruit een leerlijnenpakket overgenomen kan worden. Uiteraard kan de school ook zelf een leerlijnenpakket invoeren, of een overgenomen leerlijnenpakket bewerken.

Een leerlijnenpakket bestaat uit:

- **Leergebieden:** bijvoorbeeld een leergebied voor oriëntatie op tijd, een leergebied voor natuur en techniek, een leergebied voor mondelinge taal en een leergebied voor schriftelijke taal;
- **Leerlijnen:** De leergebieden zijn verdeeld in meerdere leerlijnen. Het leergebied rekenen bestaat bijvoorbeeld uit de leerlijnen klokkijken, geldrekenen, meten, etc.;
- **Doelen:** De leerlijnen zijn uitgewerkt in doelen. Op de doelen wordt het onderwijs van de leerling/groep afgestemd.
- **Beheersingsniveaus:** De doelen zijn gekoppeld aan beheersingsniveaus, die richtinggevend zijn voor de planning van je onderwijs. De beheersingsniveaus zijn op schoolniveau vastgesteld. Bijvoorbeeld conform hele of halve jaargroepen 1a, 1b, 2a, 2b, etc. of een bestaande niveau-indeling, zoals bijvoorbeeld van de CED-leerlijnen: 1, 2, 3 etc.

Voor een overzicht van beschikbare leerlijnen verwijzen wij je naar:

<https://www.parnassys.nl/oplossingen/ontwikkeling/leerlijnen>.

De leerlijnenmodule is een betaalde uitbreiding van je ParnasSys-omgeving die je aanvraagt via het orderformulier op de website van ParnasSys. Voor het gebruik van de module wordt een vergoeding gevraagd. Voor meer informatie over aanschaf en prijzen verwijzen wij je naar:

<https://www.parnassys.nl/oplossingen/ontwikkeling/leerlijnen>.

Deze handleiding beschrijft de werkwijze van het beheer van de module leerlijnen. Het gebruik van de module leerlijnen staat niet op zichzelf; het maakt deel uit van een bredere onderwijscontext, waarin bijvoorbeeld ook het ontwikkelingsperspectief een rol speelt. De relatie tussen de leerlijnen en het ontwikkelingsperspectief, evenals de gevolgen voor de inrichting van ParnasSys worden vervolgens toegelicht. De handleiding sluit af met een begrippenlijst en met een overzicht van veelgestelde vragen.

Deze handleiding is bedoeld als naslagwerk; voor de juiste inrichting van de module leerlijnen is een scholing en/of consult aanbevolen. Voor leerkrachten is er een aparte handleiding bij het gebruik van de module leerlijnen.

Uitgangspunten van de leerlijnenmodule

Het ontwerp van de leerlijnen is op aantal uitgangspunten gebaseerd:

- **Aanpasbaar aan de specifieke situatie van de school.** De module leerlijnen wordt gebruikt voor veel verschillende typen onderwijs, zoals speciaal onderwijs, regulier onderwijs, het peuter- en kleuteronderwijs en scholen met speciale onderwijsconcepten. De techniek van de module leerlijnen biedt veel mogelijkheden om de formulering, planning en indeling van de doelen aan te passen aan de specifieke schoolsituatie.
- **Een school dient doelen te stellen voor leerlingen.** Het stellen van doelen geeft richting aan het onderwijsproces. Tevens komt dit uitgangspunt overeen met de eisen van de inspectie. De inspectie schrijft voor dat scholen per leerling een uitstroomniveau en tussendoelen formuleren. In de leerlijnenmodule stel je streefplanningen op: je formuleert welke doelen per periode en per leerroute behaald dienen te worden. Vervolgens koppel je een leerling aan een leerroute.
- **Volgen en plannen: streefplanning en leerroutes.** In de module volg je de ontwikkeling van leerlingen op de leerlijnen en plan je de doelen waaraan je de aankomende periode wilt gaan werken. Dit doe je mede op basis van de op schoolniveau ingestelde streefplanning en één of meerdere leerroutes die zijn ingevoerd. Door leerlingen eenzelfde leerroute te geven, kun je deze leerlingen ook met elkaar vergelijken. Het aantal behaalde doelen wordt afgezet tegen het aantal doelen dat de leerling, gezien zijn streefplanning, zou moeten behalen. Op deze manier wordt het opbrengstgericht werken met leerlijnen inzichtelijk gemaakt.
- **De module komt tegemoet aan de verscheidenheid van de verschillende onderwijsvormen die met leerlijnen werken en met de eigenheid van al deze leerlingen.** De module leerlijnen is flexibel om met deze verschillende doelgroepen te kunnen werken. Dit zie je in een aantal elementen in de module terug:
 - Leerlingen die door een handicap bepaalde doelen niet kunnen behalen, hoeven ook niet beoordeeld te worden op deze doelen. Bijvoorbeeld: een leerling die door een handicap zijn handen niet kan gebruiken, hoeft niet beoordeeld worden op een leerdoel als: 'De leerling kan zijn eigen rits dichtdoen';
 - Aan iedere leerling koppel je een streefplanning. In de praktijk zullen leerlingen wellicht niet aan deze ideaalplanning kunnen voldoen. De module maakt inzichtelijk waar leerlingen afwijken. Een leerling kan indien nodig overstappen op een andere leerroute (bij voorkeur in hetzelfde leerlijnenpakket);
 - Ook kan het voorkomen dat een leerling een doel behaald heeft, maar na bijvoorbeeld een zomervakantie de opgedane kennis weer kwijt is. Het leerdoel kun je dan opnieuw openstellen voor een leerling.
- **Leerlijnen dienen overzichtelijk gemaakt te worden.** Leerlijnendocumenten zijn vaak omvangrijke documenten: ze beschrijven immers een geheel curriculum. De module leerlijnen geeft de mogelijkheid om het geheel in te richten naar de wens van de school. Bij bestaande leerlijnen (bijvoorbeeld van het CED) kan de volgorde van de leergebieden, leerlijnen en leerdoelen aangepast worden en kunnen deze ook worden weggehaald of

juiste nieuwe toegevoegd. Verder bestaat de mogelijkheid voor een school om een geheel eigen leerlijn te maken en deze eventueel te publiceren voor andere scholen.

- **Het percentage behaalde doelen wordt op het niveau van een leerlijn gegeven.** Onder ieder leergebied vallen verschillende leerlijnen. Onder het leergebied 'Taalbeschouwing' vallen bijvoorbeeld 'Woordvorming', 'Zinsbouw', 'Woordenschat en woordleerstrategieën' en 'Taalbegrippen'. Alleen op het niveau van een leerlijn worden in de module percentages berekend. Er wordt dus wel een percentage berekend op het niveau van 'Zinsbouw', maar niet op het niveau van 'Taalbeschouwing'. Een gemiddelde op het niveau van Taalbeschouwing zou immers kunnen misleiden: een leerling zou een voldoende percentage op het niveau van Taalbeschouwing kunnen behalen, omdat deze leerling op alle leerlijnen hoog presteert maar op één leerlijn erg laag.
- **Het werken met leerlijnen past binnen de filosofie van handelingsgericht- en opbrengstgericht werken.** Handelingsgericht werken is geen afzonderlijke werkwijze, maar is geïntegreerd in het werken met de module leerlijnen. In deze handleiding wordt aangegeven hoe handelingsgericht werken in deze module geïntegreerd is. Het opbrengstgericht werken met leerlijnen gebeurt in praktijk door het onderwijs te sturen op grond van data: behaalde resultaten vergelijken met ambities en op grond daarvan keuzes maken voor het vervolg.
Wanneer doelen behaald zijn, worden ze in de leerlijnenmodule afgevinkt. Tevens is er in de module de mogelijkheid om een doel een score van 1 tot 4 toe te kennen: een school is vrij om deze scores een bepaalde waarde toe te kennen. Het toekennen van een score is optioneel en vraagt goede afstemming: hoe goed moet een leerling een doel immers behaald hebben om een bepaalde score te behalen? Scholen zijn vrij om de scoremethode wel of niet te gebruiken en ze kunnen daar hun eigen criteria voor vaststellen.

1. Werkwijze beheer module leerlijnen

Om te kunnen werken met de module leerlijnen moeten in het '**beheer**' van de module een aantal stappen doorlopen worden. Na deze invoering kan de school met de module gaan werken. Voor het implementeren van deze stappen moet de school veel onderwijskundige keuzes hebben gemaakt.

De stappen van het beheer in vogelvlucht:

1. Leerlijnenpakketten kiezen

Overnemen van het gekozen leerlijnenpakket uit de database (of eventueel invoeren van een eigen leerlijnenpakket).

2. (De)activeren leerlijnenpakketten en leerroutes (optioneel)

(De)activeren van het betreffende leerlijnenpakket en de bijbehorende leerroutes (of invoeren eigen leerroutes).

3. Bewerken leerlijnenpakketten (optioneel)

Eventueel bewerken van leerlijnenpakketten:

- a. Deactiveren van leergebieden, leerlijnen en leerdoelen die niet gebruikt zullen worden.
- b. Bewerken van de naamgeving van leerlijnenpakketten, leergebieden, leerlijnen en leerdoelen.
- c. Eventueel toevoegen van bronnen aan de leerdoelen als verwijzingen naar lesmateriaal.
- d. Eventueel toevoegen van een toelichting (bijvoorbeeld welke wijzigingen worden doorgevoerd ten opzichte van het standaardpakket).
- e. Eventueel veranderen van de volgorde van leergebieden, leerlijnen of leerdoelen.
- f. Verwijderen van een leerlijnenpakket, leergebied, leerlijn en/of leerdoel.

4. Plannen van de leerdoelen

Invoeren van de streefplanning indien er geen bestaande streefplanning wordt overgenomen.

- a. Achtergrondinformatie.
- b. Plannen van de leerdoelen (op schoolniveau).
- c. Plannen van meerdere leerdoelen met hetzelfde start- en eind-DL.
- d. Het instellen van de mogelijkheid/planning van extra doelen bij leerroutes.
- e. Het verwijderen van een ingestelde planning.

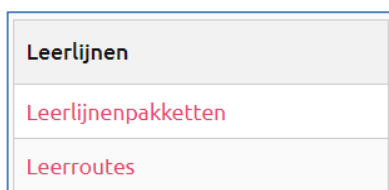
Stap 1: Leerlijnenpakket kiezen

Een leerlijnenpakket kan worden overgenomen of zelf worden ingevoerd. Het overnemen van een leerlijnenpakket wordt hieronder uiteengezet. Het zelf maken wordt beschreven in hoofdstuk 2. Voor een overzicht van over te nemen leerlijnen verwijzen wij je naar: <https://www.parnassys.nl/oplossingen/ontwikkeling/leerlijnen>.

Overnemen van een leerlijnenpakket

De school bepaalt zelf welke leerlijnenpakketten gebruikt worden; deze kunnen overgenomen worden. We beschrijven hier kort hoe je dat doet. Voor een uitgebreidere beschrijving, zie hoofdstuk 3 van deze handleiding.

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**

2. Knop **Leerlijnenpakket overnemen** onderaan de pagina

3. Klik op het leerlijnenpakket dat je wilt overnemen:

Leerlijnenpakketten - 1 t/m 89 (van 89)	
Naam	Herkomst
1. Leer- en ontwikkelingslijnen jonge kind (GA)	Eigen school
2. Leer- en ontwikkelingslijnen 2-7 jaar (GA)	Eigen school
CED Basis Overig (incl. planning)	Landelijk
CED Basis Overig (incl. planning)	Eigen school
CED Basis SEO indeling ZIEN	Landelijk
CED Basis Taal en Rekenen 2012 (incl. planning)	Landelijk
CED Basis Taal en Rekenen 2012 (incl. planning, 8 niv.)	Landelijk

4. Zorg dat het vinkje bij **Planning overnemen** aan staat als je de planning wilt overnemen. Als je dat niet wilt doen, hoeft er geen vinkje te staan. Zorg ook dat het vinkje aanstaat bij **Bronnen overnemen** wanneer je de eventuele bronnen wilt gebruiken.

5. Klik op **Overnemen** (onderaan). Klik daarna op **OK**.

6. Het volgende scherm is belangrijk!

Er verschijnen de volgende twee meldingen:

1. 'Het leerlijnenpakket is succesvol overgenomen met de naam'
2. 'De volgende leerroutes zijn overgenomen:'

Kijk in dit scherm goed welke naam de leerroutes hebben, als er gekozen is voor Planning overnemen.

Beheer	Taakhistorie	Release notes
Het leerlijnenpakket is succesvol overgenomen met naam Leer- en ontwikkelingslijnen 2-7 jaar (GA)		
De volgende leerroutes zijn overgenomen: Basis(2), Basis (instroom)(2)		
Leerlijnenpakket overnemen		
Naam	Leer- en ontwikkelingslijnen 2-7 jaar (GA)	
Afkorting	LO2-7 (GA)	

- Klik op **Terug naar leerlijnenpakketten**. Je ziet nu je zojuist overgenomen pakket staan. Klik op het bewerken-potlood om het pakket aan te passen.
- Geef eventueel het leerlijnenpakket een andere naam en/of afkorting. Klik vervolgens onderin het scherm op **Opslaan**. Je ziet de toegekende naam terug op het overzichtsscherm.
- Eventueel kan er een toelichting toegevoegd worden.
Je kan bijvoorbeeld vermelden welke onderdelen van een overgenomen leerlijnenpakket je gebruikt, welke je niet gebruikt en welke zijn aangepast.

Stap 2: (De)activeren leerlijnenpakket en leerroutes (optioneel)

Een leerlijnenpakket moet geactiveerd zijn voordat ermee gewerkt kan worden door een leerling. Standaard staat het leerlijnenpakket op actief wanneer het wordt overgenomen, maar het kan op een later moment gedeactiveerd worden als men er niet meer mee wil werken.

Aan de gekozen leerlijnenpakketten worden leerroutes gekoppeld. Per leerroute wordt een streefplanning ingesteld die aangeeft op welk moment in de schoolloopbaan een leerling aan welke doelen moet werken. Bij stap 4 staat beschreven hoe je aan de leerroutes een planning kan koppelen. Zo kun je een leerroute maken voor snellere leerlingen waarin veel leerdoelen snel op elkaar volgen. Ook kun je leerroutes maken voor leerlingen die zich langzamer ontwikkelen, waarin minder doelen, minder snel op elkaar volgen.

Een leerroute **hoeft niet per se een hele schoolloopbaan** te omvatten. Hoe lang een leerroute voor een leerling geldt, kan ingesteld worden. Dit wordt verder toegelicht in de handleiding voor de leerkracht.

Je begint met het bepalen van de hoeveelheid leerroutes. Daarna met het bepalen van de naam van de leerroute. Je kunt kiezen voor een algemene naam (*bijvoorbeeld A, B en C*), maar ook voor de naam van het uitstroomniveau (*bijvoorbeeld PRO, dagopvang, etc.*). Het verdient de voorkeur om te kiezen voor een korte naam (maximaal 5 tekens).

a. Leerlijnenpakket (de)activeren of verwijderen

- Deactiveren: het leerlijnenpakket is **niet** te koppelen aan leerlingen
Als een leerlijnenpakket gedeactiveerd is, is het niet mogelijk om met dit leerlijnenpakket te werken in het leerkrachtgedeelte. Alle informatie die ooit bij leerlingen was opgeslagen, blijft wel bewaard. Wanneer het pakket weer geactiveerd wordt, is de informatie direct weer zichtbaar.
Om te **deactiveren** klikt u op het icoon ;
- Activeren: het leerlijnenpakket is te koppelen aan leerlingen

Activeren betekent dat het leerlijnenpakket aan leerlingen gekoppeld kan worden. Om

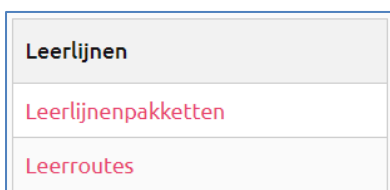
te **activeren** klik je op het icoon ;

- Verwijderen van leerlijnenpakketten
Verwijderen kan alleen als de leerlijn nog niet is gekoppeld aan een leerling. Is de leerlijn al wel gekoppeld aan een leerling, dan kan je er wel voor kiezen de leerlijn te deactiveren. Om de leerlijn te **verwijderen** klikt u op het icoon .

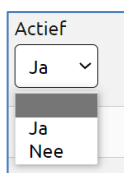
b. Leerroutes (de)activeren

Tijdens het overnemen van de leerlijnenpakketten kan de planning overgenomen worden. Als je dat gedaan hebt zijn ook de leerroutes overgenomen. Ze staan standaard op actief, maar je kunt ze ook deactiveren.

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerroutes**.

2. Kies bij **Actief** voor het bovenste witte vlak, zo zie je alle leerroutes (die wel en die niet actief zijn).

3. Achter de leerroute kun je kiezen voor activeren of deactiveren .

Op het moment dat je het leerlijnenpakket overnam werd zichtbaar welke leerroutes bij dit pakket horen (zie leerlijnenpakket overnemen).

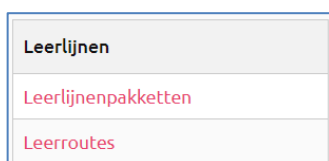

4. Eventueel kun je deze bestaande leerroutes nog hernoemen door in het bovenstaande scherm te klikken op het bewerken-potlood .

c. Eigen leerroute invoeren

Als er tijdens het overnemen van een leerlijnenpakket geen planning is overgenomen kun je je eigen leerroutes invoeren.

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerroutes**.

- Knop 'Leerroute toevoegen' links onderaan

Leerroute toevoegen

- Geef de leerroute een naam en afkorting en klik op 'opslaan'.

Leerroute toevoegen

Naam

Afkorting

d. Volgorde van leerroutes wijzigen

Het is aan te raden om kritisch te kijken naar de volgorde van de leerroutes. De volgorde zoals je deze in het leerroutescherm ziet staan, komt elders in de module namelijk terug. Wil je de volgorde van de leerroutes veranderen, dan gebruik je rechts in het scherm de pijltjes (zie onderstaande afbeelding).

Bewerken	Activeren	Deactiveren		

Stap 3: Bewerken van het leerlijnenpakket en de leerdoelen

Een leerlijnenpakket en de daarbij behorende leergebieden, leerlijnen en leerdoelen kunnen worden aangepast. Zo kan een leerlijnenpakket passend gemaakt worden voor de school.

- Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**.
- Klik bij het te wijzigen leerlijnenpakket op het bewerken-potlood
- Onderstaand scherm wordt zichtbaar. Dit bevat een *harmonica*; iedere regel overkoepelt de onderliggende regel. Klik op de regels om ze uit te klappen.

> Leergebied Lezen

> Leerlijn 4.2. Begrijpend lezen en studerend lezen

> Beheersingsniveau

▼ Leerdoel

- 1 t/m 20 (van 66) geselecteerd: 0

	Naam	Beheersingsniveau	Bronnen	Planning	Toelichting	Bewerken	Activeren	Deactiveren	Verwijderen
Leerlijn: 4.2. Begrijpend lezen en studerend lezen (66)									
☐	Begrijpt de betekenis van veel voorkomende logo's en picto's.	1							
☐	Begrijpt dat illustraties en tekst een samenhangend geheel vormen.	1							
☐	Begrijpt dat tekenen en tekens produceren mogelijkheden bieden tot communicatie.	1							
☐	Geeft aan dat je een geschreven woord kan uitspreken.	1							

- In bovenstaand scherm (in de 'harmonica') wordt naast het veld 'Naam', de velden 'Leerlijn', 'Beheersingsniveau', 'Planning' en 'Toelichting' zichtbaar.

- Leerlijn:** De leerlijn is het overkoepelende gebied waartoe het leerdoel behoort;
- Beheersingsniveau:** Dit is het niveau dat de uitgever toekent aan het leerdoel. Bij de CED-leerlijnen heten de beheersingsniveaus 'niveaus'. Bij de meeste leerlijnen zijn de

beheersingsniveaus voorwaardelijk: Een leerling moet dus eerst het niveau 1 beheersen voordat de leerling door mag naar niveau 2. Indien je zelf een leerlijn maakt, kies je ook zelf de beheersingsniveaus.

- **Bronnen:** Elk leerdoel kan verschillende bronnen hebben; dat zijn (links naar) lesmaterialen die de uitgever of de school zelf (al werkende) heeft toegevoegd.
 - Het beheersingsniveau staat los van de **planning** in start- en eind-DL (dit wordt onder 'Stap 4: Plannen van leerdoelen' toegelicht). Je kunt het zien als een geheugensteuntje van de uitgever.
 - **Toelichting:** Eventueel kun je hier nog een toelichting geven op het leerdoel.
5. Een regel die aangeklikt wordt, wordt benoemd in de koppen van de harmonica. Een regel aanklikken betekent dat je in de harmonica in de onderliggende regels alleen nog ziet wat bij deze selectie hoort.

▸ Leergebied Lezen
▾ Leerlijn 4.1. Technisch lezen (+ verdere onderverdeling)
Naam
Leergebied: Lezen (13)
4.1. Technisch lezen (+ verdere onderverdeling)

a. Deactiveren van leergebieden, leerlijnen en leerdoelen

Indien een leergebied, leerlijn en/of leerdoel niet (meer) gebruikt wordt kan hij gedeactiveerd worden. Het is dan niet (meer) mogelijk om deze te koppelen aan leerlingen.

1. Om te **deactiveren** klik je op het kruisje achter de betreffende regel . Deze wordt vervolgens grijs en er komt een vinkje te staan onder *Activeren* om leergebied/leerlijn/leerdoel weer te activeren.
2. Om **meerdere leerdoelen** tegelijkertijd te deactiveren, zet je een vinkje voor de betreffende leerdoelen. Klik daarna onderaan op de knop **Geselecteerde doelen deactiveren**.
3. Als alle leerdoelen gedeactiveerd moeten worden, zet je een vinkje in het bovenste vakje. *Zijn er meerdere pagina's met leerdoelen in de huidige selectie, dan worden alle doelen van alle pagina's geselecteerd.*

1 t/m 20 (van 67) g
☒ Naam
Leerlijn: 4.1. Tech
☒ Deelt een z

4. Het **verwijderen** van een leerdoel kan alleen als het leerdoel niet is ingepland of afgevinkt (geweest) voor een gekoppelde leerling en alleen per leerdoel. Klik daarvoor op het prullenbakje achter een leerdoel.

b. Het bewerken van de naamgeving van leerlijnenpakketten, leergebieden, leerlijnen en leerdoelen.

Het is mogelijk om de leergebieden en leerlijnen een andere naam te geven of de leerdoelen tekstueel aan te passen. Zo ontstaat er een leerlijn die helemaal op de wensen van je eigen school is aangepast.

Aanpassing naamgeving leerlijnenpakketten

1. Ga naar **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**.
2. Kies bij het leerlijnenpakket waarin iets veranderd moet worden voor **Bewerken** .
3. Bovenaan in het scherm kun je vervolgens de **Naam** en de **Afkorting** van het leerlijnenpakket aanpassen en eventueel een toelichting schrijven.

Leerlijnenpakket bewerken	
Naam	1. Leer- en ontwikkelingslijnen jonge ki
Afkorting	LJK (1)
Toelichting	Versie aug 2023. Dit leerlijnenpakket is

Aanpassen naamgeving leergebieden en leerlijnen

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**.
2. Klik bij het leerlijnenpakket waarin iets veranderd moet worden op het bewerken-potlood .
3. Klap de regel leergebied of leerlijn open in de harmonica. Klik achter het leergebied of de leerlijn waaraan je iets wilt veranderen op het bewerken-potlood .

Leerlijn bewerken	
Leergebied	Sociaal-emotionele ontwikkeling
Naam	Welbevinden
Afkorting	WB
Toelichting	

Tekst aanpassen van de leerdoelen

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**.
2. Klik bij het leerlijnenpakket waarin iets veranderd moet worden op het bewerken-potlood .
3. Klap de regel **Leerdoel** open in de harmonica '**leerdoel**' aan en klik achter het te wijzigen leerdoel op het **bewerken-potlood** .
4. Pas de tekst van het leerdoel aan het in het vak Naam.

Mogelijk wil je de tekst van leerdoelen wijzigen, waar al leerlingen aan werken of die zelfs als zijn afgevinkt. Het leerdoel wijzigt dan ook voor deze leerlingen. Als je deze leerdoelen niet wilt wijzigen, maar je wilt wel een aangepaste versie van het leerdoel gaan gebruiken, dan kun je het beste het bestaande leerdoel deactiveren (ze blijven staan voor leerlingen die al scores hebben bij dat doel) en een nieuw leerdoel toevoegen.

c. Het toevoegen van bronnen als verwijzingen naar lesmateriaal aan de leerdoelen

Aan een leerdoel kunnen '**bronnen**' worden toegevoegd. Dit zijn (links naar) lesmaterialen. Dit kan een verwijzing naar een hoofdstuk uit een methode zijn, een URL, maar hier kan ook een volledig document gekoppeld worden. Een URL is een internetadres, bijvoorbeeld <https://www.rekentuin.nl>. Meer dan één bron per leerdoel is mogelijk.

Bronnen - 0 t/m 0 (van 0)			
Titel	Omschrijving	Bestand	Url
Er zijn geen gegevens gevonden			
<input type="button" value="Opslaan"/> <input type="button" value="Annuleren"/> <input type="button" value="Bron toevoegen"/>			

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**.
2. Klik op bewerken-potlood achter het betreffende **leerlijnenpakket**. Als je naar het niveau '**Leerdoelen**' gaat, klik je op bewerken achter het betreffende leerdoel aan en vervolgens onderaan het scherm op **Bron toevoegen**. Je komt in het onderstaande scherm:

Bron bewerken

Leerdoel Komt ontspannen over

Titel

Omschrijving

Url

Selecteer bestand:

- Het toevoegen van een titel is verplicht. Het geven van een omschrijving en een URL is optioneel. *Je kunt bijvoorbeeld pagina's uit de methode noemen of websites toevoegen die de leerkracht kan gebruiken.*
- Wil je een bestand toevoegen, klik dan op **Bestand kiezen**. Zoek het juiste bestand en klik ten slotte op de knop **Opslaan**. Hier kan je bijvoorbeeld door de school ontwikkelde materialen zoals werkbladen toevoegen.
- Door meerdere leerdoelen tegelijkertijd aan te vinken en vervolgens onderaan te klikken op **Bronnen toevoegen**, voeg je bronnen toe bij meerdere leerdoelen tegelijk.

d. Het toevoegen van een toelichting

Op alle niveaus in de harmonica kunnen er toelichtingen worden toegevoegd. Met deze toelichting kan er extra informatie gecommuniceerd worden naar de leerkrachten.

De leerkracht ziet deze informatie (behalve de toelichting bij het leerlijnenpakket) namelijk als een doel (op leerlingniveau) wordt afgevinkt. Om een toelichting toe te voegen aan een leergebied, leerlijn of leerdoel, klik je op het wijzigingspotloodje achter de betreffende tekst in de harmonica.

Leerdoel wijzigen

Leerdoel

Leerlijn Welbevinden

Beheersingsniveau

Naam

Toelichting

Eventueel het veranderen van de volgorde van leergebieden, leerlijnen of leerdoelen

Het is aan te raden om kritisch te kijken naar de volgorde van de leergebieden, leerlijnen en leerdoelen. De volgorde zoals je deze in de harmonica ziet staan, komen elders in de module namelijk terug. Wil je de volgorde veranderen, gebruik dan rechts in het scherm de pijltjes.

Stap 4: Plannen van de leerdoelen

Voor het plannen in de module leerlijnen maken we gebruik van de didactische leeftijd (DL) van een leerling. De DL van een leerling wordt gekoppeld aan de verschillende leerdoelen. Het plannen van de leerdoelen stem je af op de leerroute van de leerling. Informatie over de didactische leeftijd, kalenderleeftijd, leerroutes en leerjaar wordt hieronder in de achtergrondinformatie beschreven. Het plannen van leerdoelen, het instellen van extra doelen en het verwijderen van doelen zal daarna besproken worden.

a. Achtergrondinformatie

Didactische leeftijd in ParnasSys

Iedere leerling die een leerjaar heeft, heeft ook een didactische leeftijd (DL). ParnasSys leidt de DL af van het leerjaar van de leerling. De DL begint te tellen vanaf groep 3. Voor iedere onderwijsmaand telt het DL met 1 door. Een leerling in november groep 3 heeft bijvoorbeeld een DL van 3. Per leerjaar groeit een didactische leeftijd met 10. Aan het eind van het primair onderwijs heeft een leerling een DL van 60. Als je een DL voor de kleuterperiode wilt berekenen, wordt de DL teruggeteld. Een leerling heeft aan het begin van groep 1 een DL van -19 en aan het begin van groep 2 een DL van -9.

De didactische leeftijd van een leerling is terug te vinden in ParnasSys bij de leerling, onder het kopje Onderwijs op de Leerlingkaart.

De didactische leeftijd van een leerling kan worden gewijzigd door het leerjaar te wijzigen.

1. Ga naar de betreffende leerling.
2. Ga naar de tab **Onderwijs** en klik op **Deze school**.
3. Klik op het wijzigingspotloodje bij **Schoolloopbaan**.
4. Klik op het wijzigingspotloodje onder **bewerken** achter het desbetreffende schooljaar.
Verander het leerjaar en sla op.

Doordat een leerling een schoolloopbaan heeft die is uitgedrukt in DL's, is er leerstof in te plannen met die DL's.

Vertalen van kalenderleeftijd naar didactische leeftijd

In het onderstaande schema zie je hoe je de vertaling kunt maken van de kalenderleeftijd naar de didactische leeftijd:

Kalenderleeftijd	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Start-DL	-19	-9	1	11	21	31	41	51	61
eind-DL	-10	0	10	20	30	40	50	60	70
Leerjaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Als een leerling boven de 12 jaar is en gebruik maakt van de module leerlijnen, zoals leerlingen uit het s(b)o, wordt er anders gekeken naar de DL. Dit staat in een bijlage beschreven.

Duur van een planperiode

De leerdoelen plan je door een periode aan het leerdoel toe te kennen. Aangezien er 10 onderwijsmaanden in een jaar zitten kun je hooguit tien perioden per leerjaar gebruiken. Stel dat je een leerdoel wilt plannen van periode begin leerjaar 4 tot halverwege leerjaar 4, dan kies je start-DL 11 en eind-DL 15.

Relatie start- en eind-DL en planscherm

De duur van een planperiode kun je het beste laten afhangen van hoe vaak je per jaar evalueert. Als je halfjaarlijks evalueert, kun je het beste een planperiode van minimaal 5 onderwijsmaanden aanhouden. Het is aan te raden om vaste periodes te hanteren (bijvoorbeeld voor iedere leerlijn periodes van 0-5-10-15 en niet voor de ene leerlijn 1-5-10-15 en voor de andere leerlijn 1-6-11-16). Verderop in de module zullen namelijk de start- en eind-DL belangrijk zijn in de filtering voor het planscherm. Door vaste planperiodes te hanteren hou je het planscherm overzichtelijk.

Plannen voor leerroutes

Het plannen van de doelen stem je af op de leerroute. Voor de zwakkere leerling spreid je de doelen uit, of laat je doelen weg. Voor een sterkere leerling plan je leerdoelen sneller na elkaar en voeg je eventueel leerdoelen aan de leerlijn toe. In het onderstaande schema zie je een voorbeeld:

Niveau/leerfase	12												
	11												
	10												
	9												
	8												
	7												
	6												
	5												
	4												
	3												
	2												
	1												
	Kalenderleeftijd	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Start-DL eind-DL	-19- -10	-9-0	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Leerjaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9 Vso	10 Vso	11 Vso	12 Vso	

Legenda

Horizontale as	Periode uitgedrukt in zowel kalenderleeftijd als start- en einddidactische leeftijd.
Verticale as	Niveaus zoals geformuleerd door het CED
	Uitstroomprofiel A
	Uitstroomprofiel B
	Uitstroomprofiel C

Je ziet dat uitstroomprofiel A-eindniveau 10 haalt, op eind-DL 100. Uitstroomniveau C haalt eindniveau 6 na 100 onderwijsmaanden. Dit voorbeeld dient overigens alleen om het principe te verduidelijken. De precieze indeling van leerroutes bepaal je als school zelf.

Voor het speciaal onderwijs heeft Lecso een voorbeeldstreefplanning gemaakt. Deze is als bijlage toegevoegd.

Relatie leerjaar met de leerdoelen

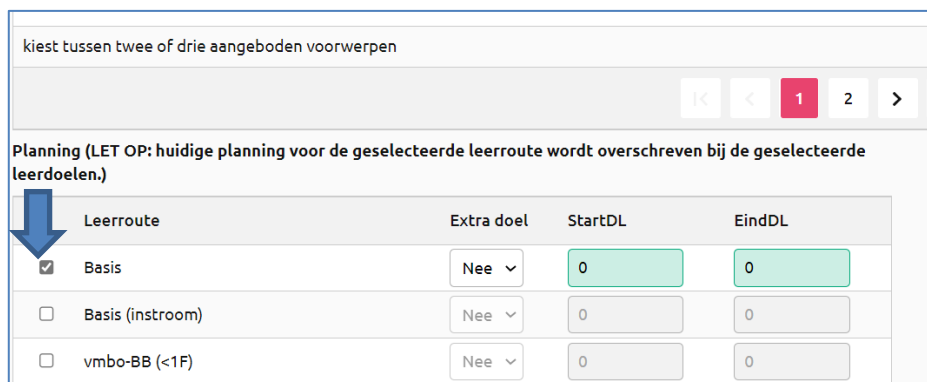
Zoals hierboven beschreven maakt de module leerlijnen een koppeling tussen de didactische leeftijd van een leerling en een leerdoel.

In het reguliere gedeelte van ParnasSys is de didactische leeftijd van een leerling gekoppeld aan het leerjaar. Voor de leerlingen van het basisonderwijs sluit deze koppeling goed aan. Voor leerlingen van het (voortgezet) S(B)O moet het leerjaar soms anders ingesteld worden. In de bijlage is beschreven hoe het voor deze leerlingen werkt.

b. Plannen van meerdere leerdoelen met hetzelfde start- en eind-DL

In het geval dat de streefplanning van alle leergebieden hetzelfde is kan er op onderstaande wijze gepland worden. Indien de streefplanning voor de verschillende leergebieden van elkaar afwijken moet tussen stap 2 en stap 3 het betreffende leergebied aangeklikt worden en de stappen voor alle leergebieden herhaald worden.

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**.
2. Klik op bewerken-potlood achter het **leerlijnenpakket** waarvoor je een planning in wilt stellen.
3. Klap de regel **Beheersingsniveau** open en klik het niveau aan dat je wilt plannen
4. Klik vervolgens op de regel **Leerdoel** en zet een **vinkje** voor de doelen die eenzelfde planning krijgen (indien alle doelen in het scherm dezelfde planning krijgen, klik je op het vinkje bovenaan in de grijze balk: alle doelen worden dan aangevinkt).
5. Klik onderaan op **Plannen**.
6. De doelen die in het harmonica zijn aangevinkt worden weergegeven. Aan deze doelen kan een planning per leerroute worden toegevoegd.

Leerroute	Extra doel	StartDL	EindDL
☒ Basis	Nee ▾	0	0
☐ Basis (instroom)	Nee ▾	0	0
☐ vmbo-BB (<1F)	Nee ▾	0	0

7. Vink de leerroute waarvoor je een planning wilt toevoegen eerst aan. Vervolgens geef je in de vakken onder Start- en EindDL aan wanneer de doelen aangeboden moeten worden
8. Als je een planning hebt aangegeven klik je (onderin het scherm) op **'opslaan'**.

c. Het instellen van de mogelijkheid/planning van extra doelen bij leerroutes

Sommige leerdoelen hoeft een leerling gezien diens leerroute niet te behalen. Het kan voorkomen dat je dit doel voor een individuele leerling toch wilt inplannen. Je kunt dit doel instellen als 'extra doel'. In beheer kan aangegeven worden welke doelen als 'extra doel' gedaan mogen worden.

ParnasSys berekent behaalde extra leerdoelen niet door, in het percentage van de leerling. Als we de extra doelen zouden doorberekenen in het percentage behaalde doelen, is het niet mogelijk om leerroutes met elkaar te vergelijken.

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**.
2. Klik op bewerken-potlood achter het **leerlijnenpakket** waarvoor je een planning in wilt stellen.
3. Klap de regel **Beheersingsniveau** open en klik het niveau aan dat je wilt plannen
4. Klik vervolgens op de regel **Leerdoel** en zet een **vinkje** voor de doelen die eenzelfde planning krijgen (indien alle doelen in het scherm dezelfde planning krijgen, klik je op het vinkje bovenaan in de grijze balk: alle doelen worden dan aangevinkt).
5. Klik op het bewerken-potlood achter het betreffende leerdoel. Je ziet dat je kunt aanvinken dat het doel mee moet tellen bij de leerroute als 'extra doel'. Klik hiervoor eerst de betreffende leerroute aan, zet een vinkje bij 'Extra doel' en stel een planning in. Een extra doel hoort dus altijd bij een leerroute en heeft een planning.

*Instellen van meerdere leerdoelen als extra doel kan ook, door de doelen te selecteren en onderaan het scherm te klikken op **Plannen**.*

Leerroute	Extra doel	StartDL	EindDL
☐ Basis	Nee ▾	0	0
☐ Basis (instroom)	Nee ▾	0	0
☐ vmbo-t (1F)	Nee ▾	0	0
☒ vmbo-BB (<1F)	Ja ▾	0	0

6. Zie verder de leerkrachtenhandleiding voor de vervolgstappen op leerlingniveau als voor een leerling ook extra doelen ingepland en afgevinkt moeten kunnen worden.

d. Het verwijderen van een ingestelde planning

Indien er een planning verwijderd is bij het leerdoel kan dit doel niet meer ingepland worden door de leerkrachten. Je kunt er ook voor kiezen om het leerdoel te deactiveren, ook dan is het leerdoel niet meer in te plannen door de leerkracht. (Het deactiveren is bij stap 3 beschreven.)

1. Ga in de harmonica naar het doel waar je de planning van wilt verwijderen.
2. Selecteer het doel en klik op **Bewerken**.
3. Je kunt hier het vinkje voor de leerroute uitzetten. Klik op 'opslaan'.

Leerroute	Extra doel	StartDL	EindDL
☒ Basis	Nee ▾	0	0
☒ Basis (instroom)	Nee ▾	0	0

2. Een leerlijnenpakket maken en publiceren

In de module leerlijnen kan er een geheel eigen leerlijnenpakket ingevoerd worden. Daarnaast kun je leerlijnenpakketten met andere scholen delen (publiceren).

Het maken van een eigen leerlijnenpakket

De module 'Leerlijnen' biedt de mogelijkheid om een geheel eigen leerlijnenpakket te maken. *Bijvoorbeeld de leerlijn koken of stage.*

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**.
2. Klik op **Nieuw leerlijnenpakket** onderaan.

3. Er opent zich een lege harmonica. Klik op een regel in de harmonica. Iedere regel bevat een knop Nieuw [...] toevoegen. Zo kun je een leerlijnenpakket opbouwen door de verschillende 'lagen' te vullen. In een bestaand leerlijnenpakket kun je op alle lagen extra's toevoegen.

Publiceren van leerlijnenpakketten

De module 'Leerlijnen' bied je de mogelijkheid om leerlijnen te 'publiceren'. Publiceren betekent dat je het leerlijnenpakket kunt klaarzetten voor andere scholen om over te nemen, zodat zij dit pakket ook kunnen gebruiken.

1. Je kiest er als school zelf voor, voor welke scholen je een leerlijnenpakket klaarzet. Publicatie betekent dus niet dat je gepubliceerde leerlijnenpakket voor alle scholen openbaar is.
2. Je bepaalt zelf of je, naast alle leerdoelen van het leerlijnenpakket, ook de planning en de bronnen publiceert. Publicatie van de planning betekent dat ook de leerroutes overgenomen kunnen worden door een andere school.
3. Je kunt een gepubliceerd leerlijnenpakket altijd terugtrekken. Terugtrekken betekent dat het leerlijnenpakket niet meer gepubliceerd is en dus niet meer overgenomen kan worden. Heeft een school het al overgenomen, dan kan deze het wel blijven gebruiken.

a. Publiceren

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**.
2. Alleen actieve leerlijnenpakketten kunnen gepubliceerd worden. Activeer het leerlijnenpakket dat je wilt publiceren (als dat nog niet is gebeurd) door op de knop onder 'Activeren' te klikken.
3. Klik onder in het scherm op 'leerlijnenpakket publiceren'.

4. Je komt nu in het scherm 'Publiceerbare leerlijnenpakketten'. De leerlijnenpakketten die gepubliceerd kunnen worden zijn zichtbaar.
5. Door te klikken op het wijzigingspictogram onder 'Publicatie wijzigen' wordt onderstaand scherm zichtbaar waar je de volgende aspecten kunt wijzigen;
 - Of het leerlijnenpakket gepubliceerd of teruggetrokken wordt;

- Voor welke school of scholen de publicatie geldt;
- Of de planning gepubliceerd wordt;
- Of de bronnen gepubliceerd worden.

Leerlijnenpakket publiceren

Naam	1. Leer- en ontwikkelingslijnen jonge kind (GA)
Afkorting	LJK (1)
Toelichting	Versie aug 2023. Dit leerlijnenpakket is sameng mappen en Met sprongen vooruit.
Gepubliceerd	Nee

Bronnen publiceren	☐
Planning publiceren	☐

Scholen die dit leerlijnenpakket mogen overnemen - 0 t/m 0 (van 0)

Naam
Er zijn geen gegevens gevonden

Opslaan Terug Publiceren School toevoegen

Het leerlijnenpakket in het bovenstaande voorbeeld is nog niet gepubliceerd: 'Gepubliceerd' staat op 'Nee'.

- Om ook de bronnen van het leerlijnenpakket te publiceren moet er een vinkje achter 'Bronnen publiceren' gezet worden. Tevens kun je de 'planning publiceren'. Dat betekent dat de school die je leerlijnenpakket inleest, ook het volgende overneemt:
 - De leerroutes;
 - De start- en eind-DL per leerdoel;
 - Of het leerdoel meetelt (als extra doel) bij een leerroute.

b. School toevoegen voor publicatie

Het toevoegen van een school waaraan gepubliceerd wordt is een voorwaarde voor publicatie.

- Klik onderin het scherm op **School toevoegen**.
- Er opent zich een scherm waarin alle scholen van Nederland zichtbaar zijn. Deze lijst is gebaseerd op de Brin-tabel van CFI. Je kunt scholen zoeken met de zoekvelden boven de lijst. Klik nu op de desbetreffende school.

Selecteer school

Instellingscode Schoolnaam Plaats Actief Zoeken

Scholen - 1 t/m 14 (van 12087)

Instellingscode	School	Plaats
00AA	Demoschool SchoolOAS	
00AD	Alg Pedagog Studiec Intern	AMSTERDAM
00AE	Sch Adv Dienst Nijmegen	NIJMEGEN
00AH	Het Stedelijk Kottenpark	ENSCHEDÉ
00AH07	Het Stedelijk College Zuid	ENSCHEDÉ
00AH08	Het Stedelijk Zwering	ENSCHEDÉ
00AH09	Het Stedelijk Innova	ENSCHEDÉ
00AH11	Het Stedelijk ISK	ENSCHEDÉ
00AH17	Het Stedelijk Alpha	ENSCHEDÉ
00AH18	Het Stedelijk Diekman	ENSCHEDÉ
00AH19	Tienercollege Florès	ENSCHEDÉ
00AI	Consent	HEERLEN
00AM	ONDERWIJSADVIES	ZOETERMEER
00AO	De Bolster VSO ZMOK	VOORST GEM VOORST

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 > >>

3. De gekozen school is toegevoegd aan de lijst. In het voorbeeld wordt de Demonstratieschool van ParnasSys gekozen.

Leerlijnenpakket publiceren	
Naam	1. Leer- en ontwikkelingslijnen jonge kind (GA)
Afkorting	LJK (1)
Toelichting	Versie aug 2023. Dit leerlijnenpakket is sameng vooruit.
Gepubliceerd	Nee
Bronnen publiceren	☒
Planning publiceren	☒
Scholen die dit leerlijnenpakket mogen overnemen - 1 t/m 1 (van 1)	
Naam	
	Demonstratieschool ParnasSys

4. Je kunt nu kiezen uit vier handelingen:
- Je kunt nog meer scholen toevoegen. Klik dan weer op **School toevoegen**;
 - Je kunt de instellingen met betrekking tot dit leerlijnenpakket opslaan. Het leerlijnenpakket wordt dan nog niet gepubliceerd, maar de instellingen blijven behouden;
 - Je kunt alle instellingen laten vervallen en niets publiceren. Klik hiervoor op **Terug**;
 - Je kunt publiceren. Klik dan op **Publiceren**.
5. Als je klikt op **Publiceren**, wordt voor de zekerheid een extra bevestiging gevraagd:

Weet je zeker dat je dit leerlijnenpakket wilt publiceren voor de geselecteerde scholen?

OK
Annuleren

6. Om door te gaan klik je op **OK**. Je ziet dat de status van het leerlijnenpakket wijzigt:
- 'Gepubliceerd' staat nu op 'Ja';
 - 'Bronnen publiceren' staat op 'Ja';
 - 'Planning publiceren' staat op 'Ja'.
7. Om het toevoegen van scholen te bevestigen klik je op **Opslaan**. Je keert terug in het scherm met publiceerbare pakketten. Hier worden de keuzes zichtbaar die zojuist zijn ingesteld. Het leerlijnenpakket is gepubliceerd met planning en bronnen op 10-05-2022. Als je met de cursor boven het vergrootglas staat, zie je voor welke scholen het leerlijnenpakket is gepubliceerd.

Emauscollege	Eigen school	Ja	Ja	Nee	04-02-2019	Scholen die dit leerlijnenpakket mogen overnemen Demonstratieschool ParnasSys (99DE)	
Kader voor ontwikkeling (hoogbegaafdheid (demo)	Andere school	Nee					
Leer- en ontwikkelingslijnen 0-7 jaar (DE)	Landelijk	Nee					
Leer- en ontwikkelingslijnen 2-7 jaar (DE)	Landelijk	Nee					
Leerlijn executieve functies	Eigen school	Ja	Ja	Ja	10-05-2022		

c. Terugtrekken van een leerlijnenpakket

Een gepubliceerd leerlijnenpakket kan teruggetrokken worden.

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**.
2. Klik op **Leerlijnenpakket publiceren**.
3. Klik op het bewerken-potlood achter het gepubliceerde leerlijnenpakket.

4. Klik op Terugtrekken onder in het scherm. 'Gepubliceerd' verandert nu in 'Nee'.

d. Wijzigingen en publicatie

Mogelijk worden er wijzigingen aangebracht in de leerlijnenpakketten die gepubliceerd zijn. Wanneer een leerlijnenpakket gepubliceerd wordt, plaatst ParnasSys een kopie van het leerlijnenpakket ter publicatie. De wijzigingen die gemaakt worden in het leerlijnenpakket, worden **niet** doorgevoerd op de gepubliceerde kopie.

De aanpassingen die gedaan zijn in het leerlijnenpakket kunnen wel opnieuw gepubliceerd worden zodat andere scholen gebruik kunnen maken van deze wijzigingen. Het gepubliceerde leerlijnenpakket (zonder de aanpassingen) moet dan terug getrokken worden en het nieuwe leerlijnenpakket (met de aanpassingen) kan **opnieuw** gepubliceerd worden.

In de paragrafen 'terugtrekken van een leerlijnenpakket' en 'publiceren' wordt beschreven hoe dit gedaan kan worden.

3. Leerlijnpakketten overnemen

Het is mogelijk om leerlijnpakketten over te nemen. Er zijn drie mogelijkheden van overname:

1. Overnemen van een door ParnasSys beschikbaar gesteld leerlijnpakket. ParnasSys heeft bijvoorbeeld de CED-leerlijnen beschikbaar gemaakt voor alle scholen. Het overnemen van deze leerlijnpakketten zal voornamelijk bij de start van de leerlijnen van belang zijn;
2. Overnemen van een eigen leerlijnpakket. Dit betekent dat er een kopie gemaakt wordt van een eigen leerlijnpakket. Dit kan handig zijn; misschien wijzigen er regelmatig elementen in het leerlijnpakket en wil je toch inzichtelijk houden hoe het leerlijnpakket er bij aanvang uitzag;
3. Overnemen van een leerlijnpakket van een andere school. Deze mogelijkheid is ingebouwd voor bijvoorbeeld verschillende scholen binnen een bestuur. Deze scholen willen wellicht met dezelfde leerlijnpakketten werken, zodat zij resultaten kunnen vergelijken.

Welke elementen overnemen?

Pakket van een andere school: een publicerende school geeft aan of de bronnen en de planning bij de leerdoelen ook gepubliceerd worden. Je kunt dan bij het overnemen van een leerlijnpakket aangeven of je deze bronnen en planning wilt overnemen. Het overnemen van een planning, dus bij de leerdoelen de start- en eind-DL's per leerroute, betekent dat je tevens de leerroutes overneemt.

Pakket van eigen school: wanneer je een leerlijnpakket met planning overneemt van je eigen school (herkomst 'Eigen school'), worden de leerroutes niet opnieuw overgenomen (deze zijn immers al bekend op je school).

Het overnemen van een leerlijnpakket

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnpakketten**.
2. Klik op **Leerlijnpakket overnemen** onderaan.

3. Je komt nu in het scherm met overneembare leerlijnpakketten. De naam, de herkomst en de datum waarop het leerlijnpakket is gepubliceerd, zijn zichtbaar.

De herkomst geeft aan door wie het leerlijnpakket is gepubliceerd. Er zijn drie type herkomsten:

- *Landelijk:* Dit is een leerlijnpakket dat door ParnasSys gepubliceerd is. Voorbeelden hiervan zijn de leerlijnpakketten van het CED.
- *Eigen school:* Dit zijn de actieve leerlijnpakketten die door de school worden gebruikt. (Dit zijn de leerlijnpakketten die je vindt onder School > Beheer > Leerlijnpakketten).
- *Andere school:* in de onderstaande afbeelding zie je bijvoorbeeld '99MV – Meer Dan Volgen'. Iedere school die de leerlijnenmodule afneemt, kan zijn leerlijnpakketten publiceren voor een andere school (zie hoofdstuk 'Publiceren van leerlijnpakketten').

Wanneer een school aangeeft naar jouw school te publiceren, dan zie je het leerlijnenpakket van die school in de lijst van overneembare leerlijnenpakketten staan.

Leerlijnenpakketten die kunnen worden overgenomen

Naam Zoeken

Leerlijnenpakketten - 1 t/m 89 (van 89)

Naam	Herkomst	Laatst gepubliceerd
1. Leer- en ontwikkelingslijnen jonge kind (GA)	Eigen school	
2. Leer- en ontwikkelingslijnen 2-7 jaar (GA)	Eigen school	
CED Basis Overig (incl. planning)	Landelijk	21-05-2015
CED Basis Overig (incl. planning)	Eigen school	
CED Basis SEO indeling ZIEN	Landelijk	24-09-2014

4. Klik op het desbetreffende leerlijnenpakket. Je komt in het volgende scherm:

Beheer Taakhistorie Release notes

Het leerlijnenpakket zal bij overnemen worden gekopieerd naar je school. Hierna kun je het gebruiken en naar eigen inzicht aanpassen. Wijzigingen in het originele leerlijnenpakket hebben geen invloed op je overgenomen versie.

Leerlijnenpakket overnemen

Naam CED Basis SEO indeling ZIEN
 Afkorting CEDSEOZIEEN
 Toelichting

Planning overnemen

Bronnen overnemen

Herkomst

Herkomst Landelijk

5. In dit scherm kan aangevinkt worden dat je ook de bronnen en de planning wilt overnemen. Dit kan alleen als de publicerende school ook de bronnen en de planning gepubliceerd heeft. Indien de publicerende school geen bronnen of planning toegevoegd of gepubliceerd heeft, zie je het volgende:

Planning overnemen	Nee
Bronnen overnemen	Nee

6. Klik om het leerlijnenpakket over te nemen op **Overnemen**. ParnasSys vraagt je de overname te bevestigen door een pop-up:

start.parnassys.net vertelt

Weet je zeker dat je dit leerlijnenpakket met de huidige instellingen wilt overnemen?

OK Annuleren

7. Klik op **OK**.

8. Wanneer het leerlijnenpakket is overgenomen zie je hiervan een melding in je scherm:

Leerlijnschool Gouwe Academie (99LN)

Beheer Taakhistorie Release notes

Het leerlijnenpakket is succesvol overgenomen met naam CED Basis SEO indeling ZIEN(1)

De volgende leerroutes zijn overgenomen: Basis(3)

Leerlijnenpakket overnemen

Naam	CED Basis SEO indeling ZIEN
Afkorting	CEDSEOZIEN
Toelichting	
Planning overnemen	☒
Bronnen overnemen	☒

Meerdere keren hetzelfde pakket overnemen

Mogelijk neem je meerdere keren achter elkaar een pakket met dezelfde naam, zelfde schooltype, zelfde schoolsubtype en zelfde herkomst over. ParnasSys plaatst dan achter de naam van het leerlijnenpakket een versienummer. Het versienummer geeft weer hoe vaak het pakket is overgenomen. *Bijvoorbeeld: LOWAN Rekenen (1)*.

Waarom blijft, na deactivatie van een leerlijnenpakket in Beheer, een leerlijnenpakket nog steeds actief bij de leerling?

Deze situatie doet zich alleen voor bij leerlingen aan wie het leerlijnenpakket al is gekoppeld.

Stel: je wilt volgend schooljaar werken met leerlijnenpakket Y. Er zijn al leerlingen die werken met leerlijnenpakket X. Je wilt voor het komend schooljaar alvast leerlingen koppelen aan het nieuwe leerlijnenpakket. Om verwarring te voorkomen deactiveer je daarom het oude leerlijnenpakket X.

Er zijn echter nog leerlingen die tot het einde van het schooljaar werken met leerlijnenpakket X. Omdat deze leerlingen nog tot het einde van het jaar met X zullen werken, blijft het wel mogelijk om in leerlijnenpakket X scores in te voeren.

4. Verantwoording

Normaal gebruik je ter verantwoording je (handelings- of hulp-) plannen en het ontwikkelingsperspectief. In de plannen en het ontwikkelingsperspectief komen echter elementen terug die je ook al onderbrengt in de leerlijnenmodule. Het gebruiken van plannen naast de leerlijnenmodule zou leiden tot dubbel werk.

Dit hoofdstuk beschrijft waar je welke elementen in ParnasSys kunt onderbrengen. Tevens beschrijft dit hoofdstuk hoe je deze elementen weer verzamelt, als je bijvoorbeeld een verantwoordingsrapportage moet maken naar inspectie of ouders.

Ontwikkelingsperspectief

Het ontwikkelingsperspectief bestaat uit verschillende elementen, zoals het verwachte uitstroomniveau, een onderbouwing van dit uitstroomniveau met elementen als het huidige leerrendement (of andere beoordelingen), met het IQ en de stimulerende en belemmerende factoren. Ook bevat het ontwikkelingsperspectief de tussendoelen, als mede hoe je deze tussendoelen toetst en wanneer je deze toetst. In ParnasSys wordt het ontwikkelingsperspectief grofweg opgedeeld in drie elementen:

- a. Het uitstroomniveau;
- b. De tussendoelen;
- c. De onderbouwing van het uitstroomniveau en de tussendoelen.

Deze worden hieronder toegelicht.

a. Het uitstroomniveau

De school dient op twee manieren het uitstroomniveau van de leerling aan te geven:

1. De school geeft de leerroutes de naam van het uitstroomniveau (de leerroute kan je koppelen aan de leerling. Je koppelt dan als het ware leerling + leerlijnenpakket + uitstroomniveau per leergebied.)
2. Je onderbouwt het uitstroomniveau van de leerling in een OP.

b. De tussendoelen

Door een leerling aan een leerroute te koppelen, geef je gelijk aan welke leerdoelen de leerling in een bepaalde periode moet halen. Je maakt dan de volgende koppeling: leerling + leerlijnenpakket + leerroute (eventueel met naam van het uitstroomniveau).

c. De onderbouwing van het uitstroomniveau en de tussendoelen

De onderbouwing van het uitstroomniveau en de tussendoelen met daarin onder andere de elementen IQ, het huidige leerrendement, de stimulerende en belemmerende factoren, kun je onderbrengen in het ontwikkelingsperspectief.

Verantwoording naar ouders

Er zijn meerdere mogelijkheden met betrekking tot verantwoording.

- De *voortgang* van de leerling per leerlijn kan zichtbaar gemaakt worden met het overzicht **Leerlijnenprofiel leerling**. Dit is een heldere verantwoording van hoe de leerling zich ontwikkelt ten opzichte van zijn ontwikkelingsperspectief.
- De *voortgang* van de leerling kan ook zichtbaar gemaakt worden met het overzicht **Streefplan leerling**

- De *werkplanning* kan zichtbaar gemaakt worden met het overzicht: **Werkplannen leerling**. In dit overzicht worden de volgende elementen getoond: het leerlijnenpakket met ingeplande leerdoelen, een leerroute, bronnen en een aanpak.

In de handleiding van de leerkracht is dit verder uitgewerkt.

5. Begrippenlijst

Leerlijnenpakket

Een pakket van leerlijnen betekent: leerlijnen met betrekking tot verschillende leergebieden. Een leerlijnenpakket bevat bijvoorbeeld leerlijnen voor oriëntatie op tijd, natuur en techniek, mondelinge taal, schriftelijke taal, et cetera.

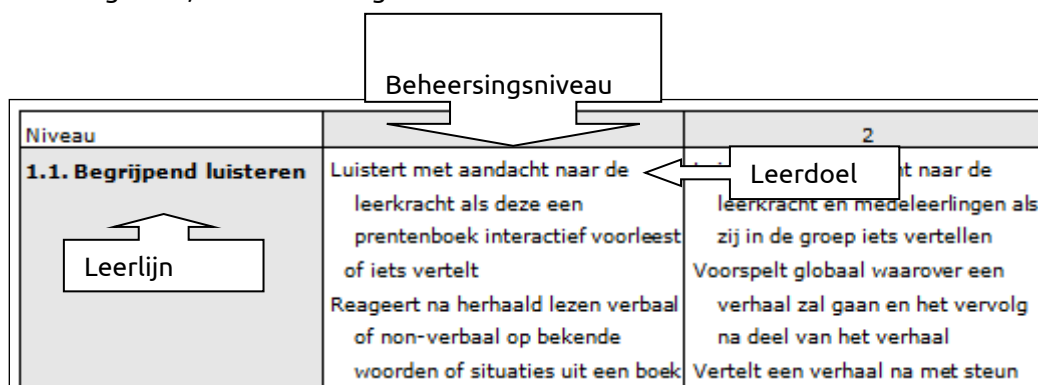
Er zijn diverse pakketten beschikbaar. Bekend zijn de leerlijnenpakketten van de CED-groep en van Passende Perspectieven (SLO). Voor groep 1 en 2 in het reguliere onderwijs worden de leerlijnen jonge kind veel gebruikt.

Bronnen

Lesmaterialen of links naar lesmaterialen. Dit kunnen verwijzingen zijn naar een hoofdstuk uit een methode, een (URL) maar hier kunnen ook volledige documenten gekoppeld worden. Een URL is een internetadres, bijvoorbeeld www.rekentuin.nl.

Leerlijn, beheersingsniveau en leerdoel

Een leerdoel wordt bepaald door het beheersingsniveau en het leergebied. In de onderstaande afbeelding zie je een voorbeeld van een leerlijn van het CED. In de afbeelding staat aangegeven wat een leergebied, een beheersingsniveau en een leerdoel is.

Streefplanning

Bij leerdoelen geef je aan in welke periode van zijn schoolloopbaan de leerling daaraan moet werken, gezien zijn uitstroombestemming.

Didactische leeftijd (DL)

Het aantal maanden dat een leerling onderwijs heeft gehad. ParnasSys leidt de DL af van het leerjaar van de leerling. De DL begint te tellen vanaf groep 3. Voor iedere onderwijsmaand telt het DL met 1 door. Een leerling in november groep 3 heeft bijvoorbeeld een DL van 3. Per leerjaar groeit een didactische leeftijd met 10. Aan het eind van het primair onderwijs heeft een leerling een DL van 60. In groep 1 begint de leerling met een DL van -19, in groep 2 met een DL van -9.

Publiceren en overnemen van een leerlijnenpakket

Je bepaalt zelf met welke leerlijnenpakketten uit de database je gaat werken. Je neemt die over op je eigen school. Je kunt ook pakketten gebruiken die een andere school met je heeft gedeeld. Die school publiceert een pakket dan voor je school.

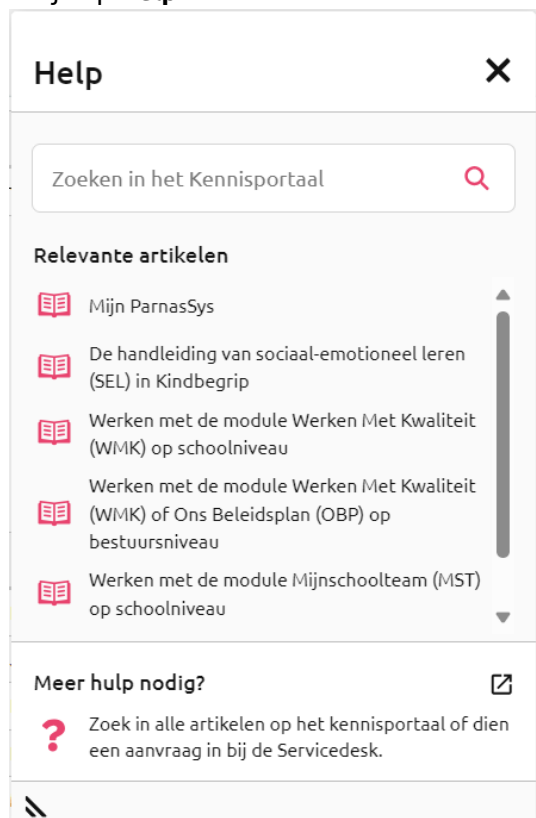
Activeren en deactiveren

Leerlijnenpakketten of onderdelen daarvan kun je activeren of deactiveren. Dat betekent dat je het wel of niet beschikbaar stelt voor gebruik. Iets wat gedeactiveerd wordt, maar al wel is gekoppeld aan, afgevinkt bij of gepland voor leerling, blijft daar zichtbaar.

6. Veelgestelde vragen

Als je vragen hebt over de module leerlijnen kun je die opzoeken in het kennisportaal van Parnassys of hieronder in het overzicht van de veelgestelde vragen.

Als je op **Help** klikt in het menu van ParnasSys, kom je bij het Kennisportaal.

Leerlijnenpakket

Wat is een leerlijnenpakket?

Een leerlijnenpakket is het geheel van leergebieden, leerlijnen en leerdoelen. In een leerlijnenpakket staan leerdoelen voor verschillende vakgebieden, zoals taal, rekenen, ruimtelijke ontwikkeling, sociaal emotionele ontwikkeling.

Kan ik een leerling zonder problemen een ander leerlijnenpakket geven?

Als je een leerling een heel ander leerlijnenpakket wilt geven, dan moet je bij alle doelen van het nieuwe leerlijnenpakket aangeven, of de leerling deze heeft behaald. Met andere woorden: het is aanzienlijk meer werk om een leerling een ander leerlijnenpakket te geven, dan om de leerling een andere leerroute te geven.

Kan ik leerlijnen van verschillende pakketten naast elkaar gebruiken?

Ja, dat is mogelijk. Dit wordt uitgelegd in de handleiding 'Leerlijnen leerkracht'.

Worden 'extra doelen' ook overgenomen als ik een leerlijnenpakket overneem?

Wanneer je een leerlijnenpakket met planning overneemt en in die planning zijn ook extra doelen opgenomen, dan neem je die extra doelen ook over.

Waarom kan ik een leerlijnenpakket niet deactiveren?

Een leerlijnenpakket dat je naar een andere school publiceert, kun je niet verwijderen of deactiveren. Wil je dit pakket deactiveren, trek dan eerst de publicatie terug. Uiteraard kun je dit pas doen wanneer de andere school dit pakket al heeft overgenomen. Wanneer je het pakket terugtrekt, kunnen zij dit niet meer overnemen. Wanneer de school het al overgenomen heeft, kan deze er wel gewoon mee blijven werken.

Leergebied

Als ik een leergebied wil verwijderen, krijg ik de melding: 'U kunt dit leergebied niet verwijderen, er zijn al leerlijnen gedefinieerd voor dit leergebied'.

Als je iets wilt verwijderen (bijvoorbeeld een leergebied of leerlijn) dan dien je van onder naar boven te werken. Je begint altijd op het laagste niveau. Reden hiervoor is dat we willen voorkomen dat je met één onbedoelde druk op de knop veel meer verwijdert dan de bedoeling is.

Als scores gekoppeld zijn aan het leerlijnenpakket zijn er uit het leerlijnenpakket geen elementen meer te verwijderen. Wel kun je elementen deactiveren, door op het kruisje te klikken. Bij gedeactiveerde leerdoelen kunnen geen scores meer ingevuld worden. Wel blijven al de eerdere ingevoerde scores bewaard en zichtbaar.

Leerdoelen

Als ik alle leerdoelen heb gepland, zie ik de planning niet terug in het harmonicamodel. Hoe kan dat?

Je hebt dan waarschijnlijk wel een start- en een eind-DL aangegeven, maar nog geen vinkje gezet in de leerroute. Als je dit vinkje plaatst, zie je dat de planning ook verschijnt in het harmonicamodel.

Leerroute	Extra doel	StartDL	EindDL
☒ Basis	Nee <input type="text"/>	0 <input type="text"/>	0 <input type="text"/>
☒ Basis (instroom)	Nee <input type="text"/>	0 <input type="text"/>	0 <input type="text"/>
☒ vmbo-t (1F)	Nee <input type="text"/>	0 <input type="text"/>	0 <input type="text"/>

Hoe kan ik handig een leerdoel van beheersingsniveau veranderen?

Als je geconstateerd hebt dat een leerdoel in het verkeerde beheersingsniveau zit kan je dit veranderen.

Als je het beheersingsniveau van een leerdoel wilt veranderen, kan dat in hetzelfde scherm als waar je de naam van een leerdoel verandert.

1. Ga naar Tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerlijnenpakketten**.
2. Klik in de harmonica op de regel **Leerdoel** aan en klik op het bewerken-potlood achter het leerdoel dat veranderd moet worden.

> Leerlijn Welbevinden											
> Beheersingsniveau 2b											
▼ Leerdoel											
- 1 t/m 4 (van 4) geselecteerd: 1											
☐	Naam	Beheersingsniveau	Bronnen	Planning	Toelichting	Bewerken	Activeren	Deactiveren	Verwijderen		
Leerlijn: Welbevinden (4)											
☒	Komt ontspannen over 2b	2b		Basis (instroom):-9 - -9,Basis: -4 - 0							

3. Je kunt nu het **beheersingsniveau** van het leerdoel veranderen.

Leerdoel wijzigen
Leerdoel
Leerlijn Welbevinden
Beheersingsniveau 2b
Naam Komt ontspannen over 2b
Toelichting

Wat gebeurt er als ik een leerdoel deactiveer?

Door een leerdoel te deactiveren, zorg je ervoor dat het leerdoel niet meer afvinkbaar wordt bij een leerling. Als het leerdoel gedeactiveerd is, is het ook niet zichtbaar op het planscherm.

Bij leerlingen die al een score hadden op het leerdoel blijft het leerdoel wel zichtbaar. Het leerdoel telt niet meer mee in het percentage van de leerling.

Leerroute

Wat is een leerroute?

De applicatiebeheerder koppelt de leerdoelen in een leerlijnenpakket. Echter, dezelfde planning zal niet bij iedere leerling passen. Zwakkere leerlingen werken bijvoorbeeld langer aan een leerdoel dan sterkere leerlingen. Om aan deze niveauverschillen tegemoet te komen kun je verschillende plannings maken. Een planning van leerdoelen in een leerlijnenpakket voor een bepaald niveau wordt een leerroute genoemd. Zo kun je een leerroute maken voor leerlingen die als uitstroomniveau PRO hebben, of LWOO, et cetera.

Krijgt een leerling één leerroute per leergebied of per leerlijnenpakket?

Een leerling heeft mogelijk niet op ieder vakgebied hetzelfde niveau. Misschien is een leerling sterk in taal, maar zwak in rekenen. Het toekennen van een leerroute gebeurt daarom per leergebied. Een leerlijnenpakket bestaat uit verschillende leergebieden. Bijvoorbeeld: het leerlijnenpakket van de CED-groep, bestaat onder andere uit 'luisteren', 'spreken' en 'taalbeschouwing'. Een leerling kan zodoende het leergebied 'luisteren' op een ander niveau doen, dan het leergebied 'spreken'. Dit wordt uitgebreid toegelicht in de handleiding 'Leerlijnen leerkracht'.

Wat betekenen de cijfers *bijvoorbeeld Basis (1) of Basis (2)* achter de leerroutes en wat moet ik doen als dit bij mijn leerroutes staat?

Het kan voorkomen dat er tijdens het inrichten eenzelfde leerlijnenpakket twee keer is overgenomen. Als dit een leerlijnenpakket is geweest waar je ook de streeplanning van over hebt genomen worden de leerroutes ook 2 keer zichtbaar, *bijvoorbeeld Basis en Basis (1)*.

Je kan ervoor kiezen om deze leerroutes samen te voegen.

1. Ga naar tabblad **Beheer**, vervolgens naar **Leerroutes**.

Leerlijnen
Leerlijnenpakketten
Leerroutes

2. Klik op 'Leerroutes samenvoegen (stap 1)'

Leerroutes samenvoegen (stap 1)

3. Voor leerroute 'Basis (...)': zet een vinkje onder 'Bron'. Voor leerroute 'Basis' (zonder getal): zet een vinkje onder 'Doel'.

Bron	Doel	Naam
☐	☒	1 Basis
☒	☐	3 Basis (instroom)

4. Klik op 'Leerroutes samenvoegen (stap 2)'.
5. Meerdere leerroutes met de naam 'Basis (...)'?
Herhaal de voorgaande stappen tot je alleen de leerroute 'Basis' (zonder getal) overhoudt.

Naam	Afkorting
1 Basis	B

Leerlijn specifiek

Hoe moet ik omgaan met de Plancius leerlijnen?

De Plancius leerlijnen worden opgedeeld in de stamlijn en de leerlijnen (zoals communicatie, sensomotoriek, etc.).

In de stamlijn staan doelen die in de losse Plancius leerlijnen terugkomen. Zo zie je in de stamlijn, onder niveau A, het leerdoel 'Merkt zintuiglijke stimulatie op (aanraking, vibratie, smaken, muziek, licht)'. Dit doel zie je tevens in de Plancius leerlijn 'Communicatie' onder niveau A.

Het document 'Plancius stamlijnen' is niet opgenomen in de leerlijnenmodule. De andere Plancius leerlijnen (bijvoorbeeld zelfredzaamheid en communicatie) zijn wel opgenomen. In deze Plancius leerlijnen vind je altijd een gedeelte van de stamlijn terug dat betrekking heeft op die specifieke leerlijnen. Met andere woorden: in de Plancius leerlijn Zelfredzaamheid vind je het gedeelte van de stamlijn terug dat betrekking heeft op zelfredzaamheid.

Ik heb een vraag die ik niet zo snel terug kan vinden in de handleiding. Waar kan ik dan terecht?

Op het kennisportaal van ParnasSys staan alle handleidingen en aanvullende informatie over alle mogelijkheden van ParnasSys en dus ook van de module leerlijnen. Als je op Help klikt rechts bovenaan in de ParnasSys-omgeving kun je onderaan in het scherm doorklikken naar de servicedesk om je technische vraag te stellen. Heb je een inhoudelijke vraag over de module leerlijnen, of wil je scholing ontvangen, dan kun je terecht bij de Academie van ParnasSys, via leerlijnen@parnasys-academie.nl.

7. Bijlagen

Bijlage 1 Stappenplan m.b.t. actie 'nieuwe leerdoelen toevoegen':

Bijlage 2 Leerjaar instellen in ParnasSys voor een leerling van het speciaal onderwijs.

Bijlage 3 Stappenplan voor het maken van sublesgroepen voor groepsoverstijgende groepen

Bijlage 4 Lecso streefplanning voor het speciaal onderwijs

Bijlage 5 Stappenplan m.b.t. actie 'Streefplanning leerlijnenpakket invoeren':

Bijlage 1 Stappenplan m.b.t. actie 'nieuwe leerdoelen toevoegen':

Beheer > leerlijnenpakketten > klik op 'bewerken' achter het leerlijnenpakket '..'

1. Regel 'leergebied': klik op het betreffende leergebied
2. Regel 'Leerlijn': klik op 'nieuwe leerlijn toevoegen'
3. Klik op de betreffende leerlijn
4. Regel beheersingsniveau: klik op het betreffende niveau
5. Regel leerdoel: klik op 'nieuw leerdoel toevoegen'
6. Kopieer die tekst uit je bron-document
7. Klik op opslaan
8. Herhaal stap 4-7 tot alle doelen van dat niveau zijn ingevoerd
9. Ga verder bij stap 2/3

Bijlage 2 Leerjaar instellen in ParnasSys voor een leerling van het speciaal onderwijs.

Waarom is leerjaar (incl. DL) bepalen belangrijk en hoe doe je het?

Het leerjaar correct instellen is in ParnasSys heel belangrijk, omdat dat bepaalt wat het DL is en dat bepaalt weer:

a) Hoe de percentages behaalde doelen worden berekend

Op grond van het DL bepaalt de computer hoeveel doelen behaald zouden moeten zijn, gezien de streefplanning van de leerroute van de leerling. Het werkelijke aantal doelen dat behaald is wordt gedeeld door het aantal dat behaald zou moeten zijn en vermenigvuldigd met 100. Het percentage dat dan ontstaat, vind je terug op bijvoorbeeld de groepskaart. 100% betekent: de leerling ontwikkelt zich zoals verwacht gezien zijn leerroute en (didactische) leeftijd. Hoger dan 100% betekent: de leerling ontwikkelt zich sneller dan... Lager dan 100% betekent: de leerling ontwikkelt zich langzamer dan...

b) Én omdat dat bepaalt **welke doelen op het planscherm oranje gekleurd worden** (in plaats van okergeel).

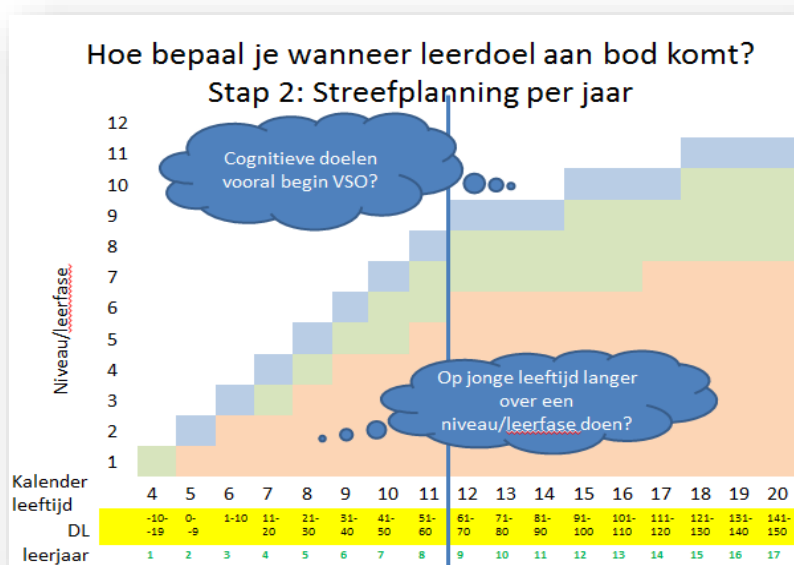
Naast het instellen van het leerjaar (en daarbij behorend DL) bij een leerling, wordt namelijk ook bij ieder leerdoel voor alle leerroutes waar de school mee werkt aangegeven in welke periode het doel volgens de streefplanning moet worden aangeboden en behaald. Dit staat omschreven als startDL en eindDL. Die streefplanning bepaalt de kleur op het planscherm: zo gauw als het startDL van een doel overeenkomt met het DL van de leerling, wordt het doel oranje.

Bijvoorbeeld zoals in het overzicht hieronder: een leerling van 7 jaar (in september), die in leerjaar 4 zit, en de hoogste leerroute volgt (blauwe kleur), heeft bij de doelen van het leergebied waar deze grafiek voor geldt als instelling staan: startDL 11 en eindDL 20.

Of geredeneerd vanuit een doel:

Doelen van niveau 4 gelden

- Voor de hoogste leerroute bij een startDL van 11 en een eindDL van 20,
- Voor de middelste leerroute geldt een startDL van 21 en een eindDL van 30,
- Voor de laagste leerroute geldt een startDL van 31 en een eindDL van 50 (die leerlingen mogen twee jaar over dat niveau doen).

Hoe bepaal je het DL?

Welke criteria voor DL-bepaling hanteer je voor SO-leerlingen?

- Bepaal: Bij welk DL/leerjaar is standaard de overstap naar VSO? (Dat zal 60 zijn, maar je kunt als scholen ook een andere afspraak maken)
- Wat is de kalenderleeftijd van de leerling aan het begin van het cursusjaar? Bereken DL op basis van tabel hiernaast.

Check 1: Hoeveel jaar onderwijs wil je de leerling nog geven tot aan de overstap naar VSO? Komt dit overeen?

Check 2: komen de leerdoelen die horen bij het DL van de leerling en de leerroute, overeen met het huidige niveau?

Bij een 'grote' afwijking kun je besluiten het DL aan te passen.

Realiseer je dat een leerling een jaar langer (als je het DL lager maakt) of een jaar korter (als je het DL verhoogt) op het SO zit.

Realiseer je dat daardoor de leerling korter of langer op het VSO zal zitten.

Kalen-der leef-tijd	DL	Leer-jaar
4	-19--10	1
5	-9-0	2
6	1-10	3
7	11-20	4
8	21-30	5
9	31-40	6
10	41-50	7
11	51-60	8
12	61-70	9
13	71-80	10
14	81-90	11
15	91-100	12
16	101-110	13
17	111-120	14
18	121-130	15
19	131-140	16
20	141-150	17

Welke criteria voor DL-bepaling hanteer je voor VSO-leerlingen?

- ga na hoeveel jaar de leerling al onderwijs op het VSO volgt. Bepaal DL/leerjaar.

- Check of de leerdoelen die horen bij het DL/leerjaar van de leerling en de leerroute, overeenkomen met het huidige niveau.

Tussentijds aanpassing/verlaging DL?

ALLEEN als de onderwijsjaren worden verlengd. Dit zal waarschijnlijk slechts in zeer weinig gevallen van toepassing zijn.

Advies: doe dit ruim voor 11-jarige leeftijd (achtergrond: van inspecteur mag OPP niet aangepast worden in de laatste twee jaar van het onderwijs).

Leerroute aanpassen blijft ook altijd een optie. Wel goed beargumenteren, uiteraard. Dit 'mag' waarschijnlijk tot DL van 40 op het SO.

Sommige inspecteurs zeggen: de laatste twee jaar van het SO heeft een school een resultaatverplichting. Je mag dan het ontwikkelingsperspectief niet meer zomaar aanpassen/niet meer wisselen van leerroute. Tot die tijd heb je een inspanningsverplichting.

Bijlage 3 Stappenplan voor het maken van sublesgroepen voor groepsoverstijgende groepen

Eénmalig een selectie van leerlingen maken:

1. Groep > ga naar de groep waar de meeste leerlingen uit komen.
2. Tabblad Begeleiding > Leerlijnen > kies één of meerdere willekeurige leergebieden (*zorg dat je uit ieder leerlijnenpakket waar je plannen mee gaat maken, minimaal één leergebied en doel selecteert*)> knop **'leergebieden plannen'** > onderaan knop **'sublesgroep samenstellen (stap 1)'** > vink leerlingen *en één willekeurig doel aan dat voor minstens één geselecteerde leerling open staat* > knop **'sublesgroep samenstellen (stap 2)'** > geef sublesgroep een naam (bijv. 'ZML groepsoverstijgend Selectie leerlingen') > stel als startdatum de datum van gisteren en als einddatum de datum van 'eergisteren' in > klik op **'opslaan en naar sublesgroep'** om naar de sublesgroep te gaan.
3. Klik op de tab **'overzicht'**.
4. Klik op **'bewerken'** achter de leerlingen.
5. Klik op **'leerlingen toevoegen'**.
6. Selecteer de leerlingen (kies eventueel in het filter 'groep' de betreffende groep) > **'opslaan'**
7. Klik op **'wijzigen'** achter de nieuw toegevoegde leerlingen > verander de 'van' datum in die van gisteren én de 'tot' datum in de datum van 'eergisteren'.

Doelen toevoegen aan sublesgroep

1. Ga naar de sublesgroep (zorg dat je op het tabblad 'overzicht' bent).
2. Klik onderaan op **'sublesgroep kopiëren'**.
3. Vul bij de datum 'van' de gewenste datum van vandaag of later in (zorg dat de datum ligt ná de tot-datum van de bestaande sublesgroep).
4. Vul een einddatum en een naam voor de sublesgroep in.
5. Selecteer alle leerlingen (zet één vinkje in de grijze regel) > volgende.
6. Zorg dat er **géén** leerlingen staan geselecteerd bij het doel uit de bestaande sublesgroep > volgende.
7. Selecteer het leergebied/de leergebieden waar dit plan voor gaat gelden > volgende
8. Selecteer eventueel via het filter 'leerlijnen' welke leerlijnen je getoond wilt hebben en/of welke niveaus.
(N.B.: in de kolom beheersingsniveau kun je aflezen waar een nieuwe leerlijn begint, door te kijken waar weer lagere niveaus genoemd worden).
9. Selecteer de doelen die je wilt inplannen > volgende.
10. Op dit scherm kun je eventueel nog bij de doelen vinkjes weghalen als je wilt dat een leerling niet alle doelen ingepland krijgt
11. **'opslaan en naar sublesgroep'**.

Beschrijven aanpak

1. Ga naar de tab **'begeleiding'**
2. Eventueel: klik op de knop **'doelen afvinken'** om te kijken of er al scores zijn gegeven bij doelen.
3. Klik op de knop **'bewerken'** achter aanpak en typ de aanpak.

Bijlage 4 Voorbeeldstreefplanning SO en VSO

De streefplanning voor SO en VSO is gebaseerd op basis van eindniveaus voor SO en VSO die geformuleerd zijn in het LECSO-project t.b.v. standaardisatie, volgens de leerroutes van de doelgroepenindeling (versie juni 2016). Neem je één van de CED zml/vso-pakketten over mét planning, dan is deze planning al ingesteld.

SO

Leerjaar	1	2	3	4	5	6	7	8
Kalenderleef tijd (1 aug)	4	5	6	7	8	9	10	11
Leerroute en IQ bij benadering/ DL	-19 -- 10	-9-0	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
1 (<20)	P1	P2	P3	P4	P5 50%	P5	P6 50%	P6
2 (20-34)	1 33%	1 67%	1	2 40%	2 80%	2/3 20%	3 60%	3
3 (35-49)	1 50%	1	2	3	4	5	5/6	6
4 (50-69)	1/2	3	4	5	6	7	8	9

VSO

Leerjaar	9	10	11	12	13	14	15	16
Kalenderleef tijd (1 aug)	12	13	14	15	16	17	18	19
Leerroute en IQ bij benadering/ DL	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140
1 (<20)	1 33%	1 67%	1	2	2	2	2	2
2 (20-34)	4 50%	4	5 50%	5	6	6	6	6
3 (35-49)	7	7	8	8	9	9	9	9
4 (50-69)	10 50%	10	11 50%	11	12	12	12	12

Bijlage 5 Stappenplan m.b.t. actie 'Streefplanning leerlijnenpakket invoeren':

Zie de tabel van je school met de streefplanning, waarin per leerroute per niveau het start en eindDL staat beschreven

N.B. wanneer een school de streefplanning aan wil passen, doorloop je ook onderstaande stappen. Je overschrijft dan de instellingen die er nu staan.

Beheer > leerlijnenpakketten > klik op 'bewerken' achter het leerlijnenpakket '.X.' >

1. Selecteer beheersingsniveau (*bijvoorbeeld niveau 1*).
2. Klik op regel '**leerdoel**'.
3. Selecteer alle doelen van dat beheersingsniveau, door een vinkje te zetten in het vakje voor 'naam'.
4. Scrol naar beneden en klik onderaan op '**plannen**'.
5. Zet een vinkje voor alle leerroutes waar in onderstaande tabel iets staat ingevuld (*In het geval van bijv. beheersingsniveau 8, alleen bij leerroute .. een vinkje zetten*)
 - a. Als er in het rood *Bijvoorbeeld staat E 60-60/140-140*, dan wél een vinkje zetten. Maar vervolgens ook in het filter 'extra doel' bij die leerroute aangeven 'ja'
6. Voer bij startDL het cijfer in wat als eerste staat in het vakje onder het betreffende niveau.
7. Voer bij eindDL het cijfer in wat als laatste staat in het vakje onder het betreffende niveau.
8. Klik op '**opslaan**'.
9. Selecteer het volgende beheersingsniveau en herhaal stap 2 t/m 8 tot alle beheersingsniveaus een planning hebben.